

קובץ
הערות וביאורים

בלקו"ש, בנגלה ובחסידות

שופטים
גליון מג (קמו)

יצא לאור ע"י

תלמידי בית המדרש דמוסד חינוך אהלי תורה

417 טראַי עוועניו • ברוקלין, ניו יאָרק

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים ושתיים לבריאה

שמונים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א

ת ו כ ן ה ע נ י נ י ם

ל ק ו ט י ש י ח ו ר ת

- ג איסור כמות קשור בבית אבנים
- ד בחירה בנוב וגבעון
- ד הלימוד דבנו"ג הותרו הכמות
- ד בחירה בהביח
- ד אם הי' בחירה בשילה
- ה במ"ש הרמב"ם "כיון שנבנה המקדש"
- ה שסגול הפוך הוא סימן מחיקה
- ה הבחירה בהביח גופא
- ה משמעות הפסוקים בין שילה לבית המקדש
- ו הקושי בתרגום התורה ביוונית (גליון)
- ו שהמשכת התורה אצל רשב"י הי' צריך להיות ע"י תורה דוקא ...
- ז הכאה בפטיש בחצי מלאכה

נ ג ל ה

- ח איסור דהוציא ידו מלאה פירות מבעו"י (גליון)

ח ס י ד ו ת

- ט העצה לטהר לבו מכל עצב שלכאו' אינו קרוב מאד (גליון) ...
- י מעלת ועברי דוד מלך, על ודוד עבדי נשיא להם גו'
- י הסיבה מדוע הפסוק "ואשים דברי" קאי על תורה ומצות ...

ש י ח ו ר ת

- יא תנועה נקודה גדולה וקטנה

ל ק נ ט י ש י ח ו ח

א. בלקו"ש פ' ראה בטעי' א' מביא לשון המשנה בזבחים קיב, ב, .. באו לשילה נאסרו הבמות, ולא הי' שם הקרה אלא ביח אבנים.. והיא היתה מנוחה, ומבאר דמלשון המשנה מובן דדין זה דאיסור הבמות בשילה, קשור בזה ששילה היתה בית אבנים, עיי"ש.

ולכאורה הרי איסור הבמות הי' ג"כ בהמשכן, ושם לא היתה בית אבנים, וא"כ איך אפשר לקשר האיסור עם בית אבנים?

אלא הפי' בזה הוא, דהרי גילתה התורה דאחר שיבואו ישראל לארץ ויבואו למנוחה, אז חל האיסור דבמות, כמ"ש כי לא באתם אל המנוחה וגו', הנה לכן הענין דבית אבנים מורה על ענין המנוחה, ולכן חל אז האיסור דבמות, וכלשון הרמב"ם בפיהמ"ש בזבחים שם (קאפת) "ולפי שהי' שם בנין הרי הוא מנוחה", היינו דאח"כ דבמשכן הי' גזה"כ על איסור במות גם בלי בית אבנים, אבל אח"כ בארץ ישראל הי' חנאי דמנוחה, ובזה הרי הוא קשור בבנין של אבנים.

ובהערה 16 מציין להמאירי מסכת מגילה ט' ע"ב ושם כתב כמ"ש בירושלמי דהכל תלוי בהארון, דכל זמן שהארון בפנים הבמות אסורות עיי"ש דרק בשילה הי' הארון בפנים. ולשיטה זו לכאורה אין לפרש כן בהמשנה דהאיסור תלוי בבית אבנים, דהרי הוא תלוי בהארון.

אלא דבאוצר הספרי להגר"מ זעמבא הי"ד (בפרק קדושח עבר הירדן) הוכיח דאין לפרש טעם זה לפי שיטת הבבלי, דהרי מבואר בגמ' זבחים קיט, א, באו לנוב וגבעון והותרו הכמות, מנה"מ דכתיב כי לא באתם אל המנוחה ואל הנחלה מנוחה זו שילה, נחלה זו ירושלמים, למה חילקן כדי ליחון היתר בין זה לזה, ופריך א"ה מעשר נמי ומשני כיון דארון לא הי' מעשר נמי לא הוי עיי"ש בגמ', מבואר בזה דאין הארון אוסר הבמות, רק הוא חנאי במע"ש, אבל היתר הבמה בנוב וגבעון גזה"כ הוא לחלק קדושתו מקדושת שילה דשם נאסר הבמות וכאן הותרו, ע"כ חז"ד, וא"כ לשיטת הבבלי אפ"ל דתלוי בבנין אבנים דאז הי' מנוחה, משא"כ להטעם דהארון אין שום נפק"מ, כפי שמשמע בהמאירי שם.

ועי' ברמב"ם הל' בית הבחירה פ"א ה"ב שכתב: "ובאו לנוב ובנו עם מקדש", וכן כתב לגבי גבעון, דמשמע מזה דגם בנוב וגבעון הי' בית של אבנים, וכן כתב רש"י בהדיא בפסחים לח, ב, בד"ה זאת אומרת וז"ל: באו להן לנוב ולא הי' שם משכן אלא בית של אבנים, עכ"ל. (וראה הערה 13), הנה לכאורה לשיטה זו ג"כ אינו תלוי בבית אבנים, דהרי גם בנוב וגבעון הי' כן ומ"מ לא הי' איסור במות, אלא דאפשר לומר דאין הפי' דהאיסור תלוי רק בזה, אלא דזה הי' סימן בשילה דבאו למנוחה כנ"ל בפיהמ"ש להרמב"ם, וע"ד המבואר בהערה 11, ומ"מ יש גזה"כ בנו"ג שיש היתר אף שהי' בית אבנים, ובמילא גם לשיטה זו כוונת המשנה דכיון דהי' בית אבנים לכן הי' זה מנוחה ולכן חל אז איסור במות.

וכבר הקשו האחרונים על שיטה זו, דמבואר בכ"מ דבנו"ג הי' רק אוהל מועד, וכמ"ש הרמב"ם בעצמו בפיהמ"ש, ועי' בראש יוסף מגילה ט, ב, וברש"ש פסחים שם, ובקול רמ"ז במשנה זבחים שם, ובס' הר המורי' על הרמב"ם, ובכ"מ, ולכאורה י"ל דאף דכתוב אוהל מועד, אפ"ל דזה קאי על היריעות מלמעלה, וראה במדבר רבה פ' נשא (פי"ב, יד) עה"פ מה טובו וגו': "זה אוהל מועד שנמדבר ושבשילה ובנוב וגבעון", ובשילה כנ"ל הרי הי' בית אבנים, ומ"מ נקרא אוהל מועד, ואכ"מ.

(ב) בסעי' ב' לא ברור לי דמחחיל לומר דהענין דבחירה מצינו רק בשילה ולא במשכן וגלגל ונו"ג, ואח"כ מבאר הטעם רק בנוגע למשכן וגלגל ולא נח' בנוגע לנוב וגבעון.

(ג) בסעי' ג' מבאר דבגלגל לא בעינן לדרשה מיוחדת להיתר הבמות משא"כ בנוגע לנו"ג עיי"ש, ואינו ברור לי הדמיון בזה, דהרי מבואר ברמב"ם דכאיסור הבמות שבמשכן כתוב שחלוי במחנות, וא"כ כיון דבגלגל לא היו מחנות במילא מוכן דנסתלק האיסור, אבל בנו"ג לכא"ו הי' אפשר לומר דיש איסור במות ממש כפי שהי' בשילה, ומהיכי חיתי לחלק ביניהם, לכן כאן צריך גזה"כ מיוחדת ליתן היתר בין זו לזו.

(ד) בסעי' ו' מבאר דבשילה הי' הבחירה רק בהמקום, אבל לא בהבית שנבנה עליו (כיון שהבחירה הוא רק משום ההקרבה) משא"כ בביהמ"ק הי' הבחירה גם בגוף הבית, וממשך זה דזהו מודגש ג"כ בשינוי הלשונות בהפסוקים דבשילה לא כתוב "בו" כי הבחירה לא היתה בהמקום, אבל בביהמ"ק כתוב "בו" בהמקום, עיי"ש, ולכאורה הרי זה עתה נחבאר דבשילה היתה הבחירה בהמקום, אבל לא בהבית, וא"כ למה אומר אח"כ דלא הי' בחירה בהמקום?

אלא הפי' בזה הוא דבשילה לא היתה הבחירה בהמקום מצ"ע, אלא משום ההקרבה, משא"כ בביהמ"ק הי' הבחירה בהמקום מחמת עצמו, ולכן דוקא שם כתוב בו, אלא דלפי"ז הי' זה צריך לכא"ו להיות בסעי' ה', ששם מבואר ענין זה.

(ה) בהערה 37 כתב לתווך מה שמצינו בכ"מ דאין שילה בכלל המקום אשר יבחר, ובכ"מ מצינו דהוה בכלל המקום אשר יבחר, דבהבית לא הי' בחירה אבל בהמקום הי', אבל מהרד"ק לא משמע כן, דבהרד"ק משמע דגם בהמקום לא היתה בחירה עיי"ש.

ולכאורה לפי מה שנחבאר בהשיחה למה אי אפשר לתרץ דבמקום גופא יש חילוק, היינו דהא דאמרינן דבמקום לא הי' ענין הבחירה, הכוונה לבחירה מחמת עצמה, (ע"ד מקום המקדש) אלא משום שיוכל להיות הקרבה, ובמילא אי"ז בחירה לגמרי, והראי' דאחר שחרג משכן שילה הותרו הבמות, כיון שהבחירה שם אינה מצ"ע אלא משום ההקרבה ולכן כשבטל ההקרבה שם בטל הבחירה, ולענין זה אמרינן שלא הי' שם בחירה, ולאידך גיסא כיון דבפועל הי' שם בחירה משום ההקרבה הנה לכן אמרינן ג"כ שיש שם ענין הבחירה, ובמילא לא קשה מהרד"ק, וראה הערה 55.

(ו) בסעי' ח' מקשה למה לא אמר הרמב"ם "כיון שנבחר בית עולמים" כמ"ש במכילתא, וכתב כיון דנבנה המקדש בירושלים כו' ומבאר שישנם ב' פרטים בהבחירה שבמקדש, הבחירה במקום המקדש, וזה הי' כבר בימי האבות, והבחירה בהג"ת גופא, כשנבנה המקדש בירושלים, דדוק בבחירה בהבית נאסרו כל המקומות וכו' עיי"ש.

ואינו ברור לי הפי' בזה, דממ"נ, אם הפי' ב"כיון שנבחר בית עולמים" הכוונה הוא לבנין הבית, א"כ למה לא אמר הרמב"ם זה, כיון דזהו הבנין, ואם לשון זה אינו מורה על בנין הבית, אלא על הבחירה במקום הבית, א"כ הרי אפשר לומר בפשטות הטעם דאין הרמב"ם אומר זה, דהרי גם בזמן דוד כבר נבחר מקום זה, והי' אפשר לומר דמאז כבר נאסרו הבמות, לכן כתב הרמב"ם דהאיסור חל רק משנבנה הבית.

הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי
- ר"מ בישיבה -

ב. בההוספה ללקו"ש פ' ראה (מאמר אדמו"ר צ"צ) כ' כ"ק אדמו"ר שליט"א בהערה 28, שעל חיבת כידוע יש סגול הפוך... "ואולי הוא סימן מחיקה". ולכאן יל"ע למה מביא א"ז בל' "אולי" דהרי בכל הביטול כח"י הרי סגול הפוך הוא סימן למחיקה.

אבל כד דייקת, רואים אשר בהמאמרים של הר"ה מפאריש הסגול הפוך הוא סימן להוספת הערה והגהה שלו (וכ"ה בס' פלח הרמון, שהגהותיו נדפסו בסוגריים עם סגול הפוך), והרי מכיון שמאמרים שבניכיל הנ"ל הוא הנחת הר"ה (כמ"ש בתיאור קצר בסוף המאמר), אולי אפשר לומר שבגלל זה כ' ש"אולי" זהו סימן למחיקה, כי אפשר שזהו הגהה מהרר"ה.
א' מאנ"ש
- ברוקלין נ.י. -

ג. בלקו"ש פ' ראה ש.ז. מבאר החידוש בבחירת ביהמ"ק על בחירת שילה, דבשילה היחה הבחירה רק בהמקום, אבל בביהמ"ק היחה הבחירה גם בהבית, ולכן נקרא בית הבחירה, עיי"ש.
ולא נחברר לנו מהו הפי' שיש בחירה בגוף הבית, דבכלל מבואר בכמה מקומות, דענין הבחירה הוא כשיש כמה דברים שווים אצלו, והוא בוחר אחד מהם, זהו ענין הבחירה, (עי' לקו"ש פ' ראה חש"מ), וא"כ בשלמא בנוגע להמקום, שישנם הרבה מקומות שווים ומ"מ בחר במקום המקדש, מובן ענין הבחירה, אבל מה שייך הלשון בחירה בהבית גופא?

קבוצה מאברכים לומדי השיחות

ד. בליקוט פ' ראה ש.ז. (ס"ד) מביא חילוק משמעות הפסוקים בין שילה לבית המקדש שפסוקים הקודמים ההדגשה על האדם שא"כ הפסוקים המדברים על בהמ"ק מדגיש המקום.

להעיר גם על רש"י (יב - יד) ד"ה באחד שבטיך בחלקו של בנימין ולמעלה הוא אומר מכל שבטיכים הא כיצד כשקנה דוד את הגרן מארונה היבואי גבה הזהב מכל השבטים ומ"מ הגורן חלקו של בנימין הי' עכ"ל.

רואים מפרש"י זה שכשהפסוק רוצה ללמד אותנו שגבה מכל השבטים - ענין הגברא - מרמז אותנו בפסוק המדבר על שילה - ענין הגברא - (ראה הערה 32) משא"כ הגורן - המקום - באותם הפסוקים - מדברים על ביהמ"ק בירושלים.

שלמה הכהן טוויל
- תות"ל 770 -

ה. בגליון מ (קמג) מביא הרב י. מ. מש"כ בליקוט דברים ש.ז. בפי' מש"כ במס' סופרים (והי' היום קשה לישראל כיום שנעשה העגל) "שלא היתה התורה יכולה להתרגם כל צרכה" שהחסרון הוא (לא בהתירגום שלא ככל הצורך, כ"א, אדרבה) בהתירגום כל צרכה, והקושי בזה הוא, שע"ז יש נתינת מקום לסעוה כאשר גוי ילמוד את התירגום כו".

ומקשה הרב הנ"ל שזה לכאן אינו פי' הפשוט במס' סופרים הנ"ל, ועיי"ש בדבריו.

ולהעיר דלכאן, הרי, אדרבה, ע"י כ"ק אד"ש מבואר דיוק הלשון במס' סופרים הנ"ל:

אם הכוונה ב"שלא היתה התורה יכולה להתרגם כל צרכה" הוא לזה שאי אפשר לחרגמו כדבעי, הי' צריך לכתוב "מפני שאין התורה יכולה להתרגם כל צרכה" (או עד"ז), ולא בסגנון שזה שייך לאותה תקופה ("שלא היתה"), דהלא זה דבר שכמציאנות,

אבל לפי פי' כ"ק אד"ש מובן הנ"ל, דאין החסרון ענין ששייך בכל הזמנים כדמוכח מזה שמשה פי' את התורה בשבעים לשון, וכן כתבו את התורה על האבנים בשבעים לשון, כ"א, כאשר חירגמו את החודה לגוי (תלמי המלך) אז לא היתה התורה יכולה להתרגם כל צרכה (דהיינו, חירגום מילולי מדויק בסדר מוקדם ומאוחר) כי הוא יכול לסעוה בכוונת התורה, כמבואר בארוכה בהשיחה.

הח' יצחק פרוס
- תות"ל 770 -

ו. בלקו"ש פ' ואתחנן ש.ז. סעי' ט מבאר כ"ק אד"ש בשם הצ"צ, שבקשה מפרע"ה בנוגע לתורה הי' שההמשכה שע"י התורה, שבא בדרך אהדל"ע "זאל פועל זיין למטה אין וועלט". ולכן אומר המדרש שגם בקשת משה של מתנח חננס הי' לשון של חפלה, כיון שמשה רצה לחבר ב' ענינים, והיינו שאע"פ שההמשכה בא בדרך מתנח חננס (אהדל"ע) אעפ"כ יפעל עד למטה מטה "אין דעם ארט" פון חפלה". ובהערה 60 וז"ל "ע"ר הורדת גשמים דרשב"י שהיא ע"י התורה".

ואואפ"ל שלפי זה מובן מש"כ בד"ה איתא בזהר, ש"פ אמור, חשמ"ב, שהטעם שהלמידי רשב"י שבחו הרשב"י הוא שכיון שרשב"י הי' דרגה חכמה או דעה וגם חכמה מאין חמצא ולכן הי' צריך לקשרו לאוא"ס וזה נפעלו ע"י השבחים. און ביאור שני, שכיון שרשב"י הי' למעלה מעולם ולכן בכדי לפעול ירידת הגשמים בעולם הי' צריך ענין השבחים שעל ידי השבחים נמשך רשב"י בעולם.

ולפי הנ"ל מובן שהשבחים פעלו שרשב"י נקשר עם או"ס היינו למעלה מעלה, ודרגא זו המשיך במקום המטה - בעולם, וזה ע"ד המבואר בהשיחה שמש"ה רבינו רצה לפעול המשכת דרגא הכי עליונה במקום המטה.

חיים יעקב דלפיך
ישיבת אור אלחנן חב"ד
- ל.א. קאליפורניא -

ז. בלקו"ש ח"ה ע' 31, מבאר ש"במכה בפטיש" יש שני ענינים, (א) פעולת האדם המכה ההכאה. (ב) הנפעל בדבר המוכה - גמרנו. וי"ל שפעולת מכה בפטיש הוא להגביל ולהוריד הפטיש על הכלי, וכשעושים פעולה זאת בשלימות הנה אף שהנפעל בהכלי ע"י ההכאה הוא רק גמר מלאכה, אבל היות שהפעולה (ההכאה) היחה שלימה, חיבים עלי' משום "מכה בפטיש". אבל כשחסר בפעולת ההכאה - הגבהת הפטיש היחה קודם שבת ורק ההורדה היחה בשבת, י"ל שאינו חייב מפני שעשה רק חצי מלאכה. ואפילו איסור מדרבנן ליכא. ואינו דומה למלאכה הנוצאה שכשעושה העקירה ביום ששי וההנחה היחה בשבת שעובר על איסור דרבנן, - מכיון שאיסור דרבנן הוא רק על חלק ממלאכה, אבל בנידון דידן שהגביה הקורנס בע"ש, וגם ההורדה - עד קירוב דחוט השערה להכלי, נעשה בע"ש, ואח"כ בשבת הוריד הפטיש עד להכלי והשלים ההפסק דחוט השערה - אין זה אפי' בגדר דחצי מלאכה, ולכן י"ל (גם ע"פ ההלכה ומכ"ש בדרך הפשט) שגם איסור דרבנן ליכא בזה. עכח"ד.

ולהעיר שכל הנ"ל מפרש כ"ק אדמו"ר שליט"א רק לענין ההלכה היוצא מפירוש רשב"י (בראשית ב, ב). הקב"ה וכו' נכנס בו (בשבת) כחוט השערה יעו"ש. שיש לומר שהנ"ל הוא - א) רק לפירוש רשב"י (ב) ורק בפירושו על החורה היינו בדרך הפשט. אבל להלכה, נראה פשוט שבנידון הנ"ל חייב, דהנה מצינו שכמה וכמה ראשונים סברי שכל הנ"ל הוא מחלוקת תנאים ר' יוסי ורבנן אם חייב או פטור, ורבנן הוא דמחייבי. דהנה בטשנה בכריתות (יט, ע"א) איתא בזה"ל, שבת ויוה"כ, ועשה מלאכה בין השמשות ואינו יודע באיזה מהן עשה, ר' אליעזר מחייב חטאת ור' יהושע פוטר. א"ר יוסי לא נחלקו על העושה מלאכה בין השמשות שהוא פטור, שאני אומר מקצה מלאכה עשה היום ומקצה עשר למחר. ובגמ' (שם ע"ב) איתא, תניא אמר להם רבי יוסי דקדקתם אחרי, מאי אמדי ליה דאמר להו דקדקתם אחרי, הכי א"ל הגביה בין

השמשות מהו, א"ל דקדקתם אחרי, ונימא להו מקצת הגבהה היתה מהיום ומקצתה למחר, הכי נמי קאמר להו דקדקתם אחרי ולא העליתם בידכם כלום. ובשיטה מקובצת (בהשמטות בסוף המ"ט) כתב בזה"ל: ובפירוש אשכנז פי', הגביה בין השמשות הקורנס והניח אל הסדן, דהוה מלאכה דמכה בפטיש דחייב, וא"א שלא תהא כולה או ביה"ש או בשבת, ואמר להו דקדקתם אחרי כלומר נצחתוני, ופריך ולימא להו מקצת הגבהה היום ומקצת הגבהה למחר דאיכא שני ימים אל המלאכה. אחד בהגבהתו ואחד בהכאה, אבל רבנן דפרכי סברי דאזלינן בחר ההכאה, דאי משום הגבהה לאו מלאכה היא, והכא איחא בתוספתא אמרו ליה מכה בפטיש יוכיח, אמר להו דקדקתם אחרי, ומהכא משמע דאם הגביה הקורנס בחול והכה על הסדן בשבת דחייב דאזלינן בחר ההכאה לרבנן עכ"ל. ויעוין ג"כ בפירוש רבינו גרשום שפי' כן, אבל ברש"י על אתר פי' פלוגתתם באופן אחר עיי"ש.

ולפי"ז נראה שכל האמור בשיחה הנ"ל היינו כנ"ל רק בפירוש רש"י עה"ת בפשוטו של מקרא. (ומש"כ כ"ק אד"ש י"ל גם ע"ד ההלכה ומכ"ש בדרך הפשט). נראה שהכוונה הוא על חלק ההלכה שבפשט גופא).

אבל קצת צריך ביאור מה שמקשה בהערה 28 מהמבואר בשו"ע אדה"ז דחייב אפילו לא צייר מקצת צורה. דמזה משמע שגם המבואר בפנים מיירי להלכה למעשה, ואולי הקושיא היא על עצם הסברא ועוד צ"ע בכ"ז.

אורי ויספיש
- תות"ל 885 -

נ ב ל ה

פ. שיין לגליון קמה אות ה. הכוונה בגליון קמא, (המובא בגליון קמה, שם) היא, דבשביל איסור דעשיית סיום מלאכה שהיתה התחלתה בהיתר, אסרו להחזיק ידו-המלאה פירות הפשוטה לרה"ר - עד שתחשך באם הוציא הפירות מרה"י (הגם שהוציא בהיתר שהי' מבעו"י). משום שמא יניח הפירות ברה"ר ומשום שעבר על האיסור דהחזקת ידו (המלאה פירות הפשוטה לרה"ר) עד שתחשך קנסו שלא להחזיר ידו המלאה פירות לרה"י.

אמנם להיות שאין שם (בגליון קמא) המקום בביאור מהו האיסור בהוציא ידו מלאה פירות מבעו"י אם עצם ההוצאה או החזקת היד עד שתחשך. וגם אין שם המקום כבירור ההלכה אם קונסים למי שהוציא מבעו"י. ע"כ לא ראיתי הצורך להאריך בזה בגליון קמא, והפירוש הוא בגליון קמא ש"בשביל זה (רשמא יניח) אסרו אפילו (אה מה שאסרו בהענין ד) להוציא מבעו"י". ויש בזה דיעות אם קונסים על זה (שעבר על האיסור שיש בהוציא מבעו"י (היינו החזקת ידו עד שתחשך)) מבלי להכנס לפסוק ההלכה שבזה.

והשפת אמת יש לו שיטה אחרת בזה, (שאין הכרח ממה שיש סברא לקנוס מבעו"י שיש איסור בסיום מלאכה שהתחלתה היתה בהיתר, ושאין רא"י בכלל מזה, שעשה איזה איסור בהוציא

מבעו"י והחזיק ידו פשוטה לרה"ר מלאה פירות עד שחשך. ואשר מגופא דברייתוח מוכח דברייתא המחרת להחזיר ידו מיירי בהוציא מששיכה. דבהוציא מבעו"י כיון דלא עשה איסור למה נקנס'. (יעוין בשפת אמה ג' ע"ב דבור הראשון, ודבור המחיל ואבע"א לעולם לא חפוט, ועוד)). וצ"ע טובא שיטחו, (ואולי להלכה גם הוא יסבור שקונסים בהוציא מבעו"י כיון שכן דעת ב' הדיעות שהובאו בהמחבר סי' שמ"ח. ומה שמפרש בגמרא אחרת הוא רק בפירוש הגמרא אבל לא להלכה).

אמנם דעת רבינו הזקן הוא בפשיטות שקונסים אפילו הוציא מבעו"י, אלא כיון שלא רצה להכנס בשלחנו בחילוקי הדיעות דהוציא ידו משתחך ע"כ סתם בפנים השו"ע וכמ"ש בהקו"א שם. (סי' שמ"ח סק"א).

הקנס הוא על שעשה איסור (וכמו שהובא בקו"א שם (סי' שמ"ח סק"ב)). והאיסור שעשה הוא שהניח ידו בחוץ עד הלילה כדאיחא בלבוש החור שם (סי' שמ"ח). והאיסור בזה (שהניח ידו בחוץ עד הלילה) הוא משום שמא יניח בלילה ברה"ר שיש בזה איסור וכמו שכחב רש"י בשבת ג' ע"ב. ופשוט.

הרב שלום מאראזאוו

- ברוקלין נ.י. -

ח ס י ד ו ת

ט. בגליון ואחחנן מ. (קמג) סעי' י' מקשה הרב ב. ברנשטיין עמ"כ בחניא פכ"ו ע"ד העצה להיפטר מעצבות ודאגה ממילי דעלמא, להתבונן שגם זו לטובה... כי הוא מעלמא דאחכסיא... ולעתיד תחגלה וכו'. ומקשה ע"ז מהמבואר בלקו"ש ח"א ע' 284, שע"פ עצה זו צריכים לחכות על לע"ל - כשיתגלה הטוב הנעלם, משא"כ המבואר באבה"ק סי' כ"ב וסי' י"א שהם קרובים יותר וקרובים מאד, ויכול להיות מיד, ושואל שלפי"ז מדוע אינו מביא בחניא ח"א העצות ההם, כי בחניא הרי כל העצות צריכים להיות "קרוב מאד".

וי"ל בזה בפשטות. שהכוונה בחניא פכ"ו היא עצה להיפטר מכל עצב ונדנדוד דאגה וכו'. ז.א. שאין הכוונה שם ליתן עצה איך להיפטר מהיסורים ר"ל, כ"א שהיסורים לא יפעלו עליו עצב ודאגה, ע"י שיתבונן שהיא טוב הנעלם, מעלמין דאחכסיא וכו', וזה אמנם קרוב מאד להתבונן כדבעי, (ורק כשכר ע"ז יזכה לע"ל - כשיתגלה עלמא דאחכסיא - ל"ויזרח ויאיר בגילוי רב לכל החוטים בו בעוה"ז" וגם בזה הוא חלק מההתבוננות לפעול עליו לטהר לבו), משא"כ בלקו"ש הנ"ל מבאר עצה גם לפעול שהיסורים יחבטלו ויהפכו מיד, וע"ז אומר שהמבואר בחניא פכ"ו הנה בקשר לכיסול היסורים בפועל, זה יהי' רק לע"ל, משא"כ המבואר באבה"ק הנה זה יכול להיות מיד.

הרב אברהם בער בלעסאפסקי

- מלבורן אוסטרליא -

י. בד"ה ציון במשפט תפדה (ב) תשל"ה הערה 23 (נדפס בקונטרס מאמרים) מקשה כ"ק אד"ש שבחו"א מביא הפסוק ועבדי דוד מלך עליהם וגו'... על גאולה העתידה ולכאורה זה כבר הי' משא"כ הפסוק ודוד עבדי נשיא להם לעולם וגו'... וא"כ מה החידוש בפסוק זה לעת"ל?

ואיני מבין דבד"ה וידבר אלקים וגו' י"ב סיון ש.ז. ביאר כ"ק אד"ש שמשיח ילמד דרכים חדשות בעבודות ה' ובלימוד החורה. והחידוש הוא שעד אז הי' זה בהעלם והסתר. וא"כ אע"פ שזה כבר הי' אעפ"כ הי' בהעלם והסתר ולעת"ל יהי' בגלוי לעין כל? ובפרט ספ"י המבואר בהמאמר שיהי' לעת"ל שני ענינים (א) ענין המלך שהכל בטלים אליו וענין (ב) ורועה שהוא זך ומפרנס צאן מרעיתו דהיינו ענין לימוד החורה משא"כ נשיא שזה ענין א' בלבד, וגם מבואר בד"ה ועבדי דוד יום חגה"ש ש.ז. שלעת"ל יהי' ב' ענינים ענין דקיסר וענין פלב קיסר, והיינו ענין שועבדי דוד מלך עליהם זה ענין הקיסר ויש ענין למטה מזה מה שכחוב ודוד עבדי נשיא להם לעולם שזה רק בחיי נשיא היינו רק פלב קיסר ועיי"ש בהמאמר בארוכה, והיינו הנ"ל שהפסוק ועבדי דוד נעלה יותר מהפסוק ודוד עבדי נשיא להם לעולם?

* * *

יא. בד"ה ציון במשפט תפדה ש.ז. מבואר שטעם הדבר שהובא בהדרושים בתור קס"ד שהפסוק ואשים דברי בפין וגו'. קאי על ב' קוין דתורה ומצוות הוא מפני שזה בהתאם להפסוק ציון במשפט תפדה - ענין החורה - משפט, ושבי' בצדקה - כללות ענין המצוות. ולהעיר מד"ה ציון במשפט תפדה (א) תשל"ה - אות ס' (נדפס בקונטרס מאמרים) ביאר באופן אחר.

חיים יעקב דלפין
ישיבת אור אלחנן חב"ד
- ל.א. קאליפורניא -

ש י ח ו ח

יב. בהתוועדות דאור לועש"ק בדר"ח אלול ש.ז. דבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות לוח הנקודות, ויש להעיר בענין זה כדלקמן.

בענין חנועה (=נקודה) גדולה וקטנה - נקוד שם הנקודה הוא ב' נקודות, נקודה שלה ושל חברתה, ועפ"ז מתאים השם קבוץ (לב' נקודות) ושורק (לוא"ו עם נקודה באמצע) שמופיע בלוח הנ"ל באותיות רגילות, אבל למה שמופיע באותיות קטנות ובחצ"ע שורק ומלאופס מבואר כן בלקו"ת לב, א ובספר הליקוטים ערך נקודות, פרטי הנקודות (לגבי שורק) ובכה"ז להצ"צ ח"א ע' קלא, אה"ת ואחחנן ע' מט ובספר הליקוטים ערך טוב טו"ר סעיף יו"ד בענין טוב בחולט וטוב במלאופס (לגבי מלאופס),

כן יש להעיר שע"פ הכלל הנ"ל בנקוד חובת סגול הי' צ"ל (כמו שמודפס בכמה נוסחאות): סגל, בצירה חחת הגימל, אבל בין כך יש כמה שמוח דלא כהכלל הנ"ל.

כן יש להעיר במה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהחנועה קטנה
דחולם הוא חטף קמץ א) הנקוד של הלמ"ד הוא קמץ ולא חטף קמץ
(אבל זה בין כך קשה), ב) בכמה נוסחאות החנועה קטנה של חולם
הוא חולם בלא וא"ו (והחנועה קטנה של חירק הוא חירק בלא
יו"ד).

א"הח

- חוח"ל 770 -

ל ע " נ

האשה רבקה לאה ע"ה

בת הר"ר אלי" שיח"י

מדקביץ

נפטרה ביום א' אלול ה'תשל"ו

ת.נ.צ.ב.ה.

נדמס ע"י

הרח"ת ר' משה צבי חוגתו מייגא שיחיו

ווינער